

Rångedalaskolan

*Grundskola F-6
Fritidshem F-6*

Likabehandlingsplan Plan mot kränkande behandling *2018*

Innehållsförteckning

• Inledning	2
• Värdegrund	2
• Mål med arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.....	3
• Kartläggning och revidering av planen	3
• Ansvarsfördelning	4
• Lagar – vad styr vårt arbete	4
• Begrepp	5
• Kartläggning och nulägesanalys	6
• Arbete utifrån diskrimineringsgrunderna	7
• Främja – förebygga –åtgärda	8
• Likabehandlingsteamets medlemmar och arbete	9
• Handlingsplaner – rutiner vid akuta händelser	10
• Kompetensutveckling	10
• Referenser	11

Inledning

Till Rångedalaskolan ska alla elever gå med glädje varje dag. Alla elever ska känna trygghet, trivsel och de ska alltid veta att det finns en vuxen att vända sig till vid behov.

Alla vuxna som arbetar på skolan har ett ansvar att följa skolans likabehandlingsplan och planen mot kränkande behandling.

I denna plan beskrivs skolans arbete för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

En av skolans viktigaste uppgift är att skapa en främjande miljö där alla elever känner trygghet och trivsel. Detta är oerhört viktigt för att eleverna ska känna lust att lära och möjlighet att lyckas i skolarbetet. Skolledningen och all personal ska ta kraftfullt avstånd från alla tendenser till trakasserier, diskriminering eller annan kränkande behandling. Planen ska vara ett aktuellt och levande dokument. Varje medarbetare har ett ansvar att vara förtrogen med planens innehåll.

Likabehandlingsplanen omfattar förskoleklass, grundskola, fritidshem och alla medarbetare på skolan.

Värdegrund

- Ingen ska utsättas för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.
- Alla ska kunna känna sig trygga och ha möjlighet att utvecklas såväl kunskapsmässigt som socialt.
- Allas lika värde ska vara en självklar grund. Var och en ska också kunna känna sig värdefull utifrån den person man är.
- Skolan ska verka för jämställdhet, såväl i praktiken som värderingsmässigt.
- Alla ska ha kunskap om och förståelse för vad demokrati är samt hur vi ska kunna arbeta för och med demokrati.
- Alla ska gemensamt måna om den fysiska miljön inne och ute.

Mål med arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Målet är att främja allas lika rättigheter, att alla ska känna sig trygga och trivas i skolan. Som elev ska du alltid ha en vuxen som du kan gå till om du eller en kamrat blir utsatt för någon form av kränkande behandling, trakasserier eller annan form av diskriminering. Du ska bli lyssnad till.

Skolans likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling och vårt dagliga arbete ska tydligt visa att vi tar avstånd från alla former av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Den ska också på ett tydligt sätt visa hur vi arbetar med dessa frågor samt hur vi utvärderar vårt arbete. Arbetet med likabehandling ska vara en självklarhet för alla som arbetar på skolan.

Kartläggning och revidering

För att säkerställa ett aktivt arbete, revideras planen enligt nedan:

augusti	Planen går igenom med medarbetare och elever. Vid föräldramötet presenteras likabehandlingsplanen för vårdnadshavare. Klasserna upprättar klassrumsregler.
september - november	Utvecklingssamtal. Elevenkäter. Elevrådet går trygghetsvandring.
december	Utifrån årets arbete, enkätsvar, föräldramöten, utvecklingssamtal, skolklimatundersökning, trygghetsvandring och enhetens utvärderingar görs en risk- och behovsanalys. Därefter revideras likabehandlingsplanen.
januari	Planen fastställs för innevarande kalenderår på arbetsplatsträff och går igenom med medarbetare och elever.
februari - april	Utvecklingssamtal. Skolklimatundersökning. Elevrådet går trygghetsvandring.

Ansvarsfördelning

Rektor ansvarar för:

- att likabehandlingsplanen följs upp och revideras årligen,
- att medarbetarna kompetensutvecklas,
- att likabehandlingsplanen aktualiseras och diskuteras så att alla medarbetare är medvetna om innehållet och vad som gäller,
- att stödja medarbetarna i det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet,
- att anmäla till huvudmannen om en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling,
- att informera nyanställda och föräldrar om skolans arbete med likabehandling,
- att se till att planen sparas digitalt på Pingpong och hemsidan.

Medarbetaren ansvarar för:

- att reagera och agera mot alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling,
- att alla elever känner till innehållet i skolans likabehandlingsplan,
- att anmäla till skolans rektor och likabehandlingsteam om en elev upplever sig kränkt eller utsatt för trakasserier,
- att anmäla till skolans rektor om en elev är, eller känner sig kränkt av en vuxen.

Likabehandlingsteamet ansvarar för:

- att på delegation från rektor skyndsamt utreda omständigheterna då en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling,
- att i enlighet med handlingsplanen arbeta med aktuella ärenden,
- att träffas regelbundet för att gå igenom den aktuella situationen på skolan

Lagar – vad styr vårt arbete

- Skollagen (2010:800) 6 kap. Åtgärder mot kränkande behandling
- Diskrimineringslagen (2008:567) 3 kap. Aktiva åtgärder

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering innebär att en elev missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

I verksamheten är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering av elever. Elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Om någon ur personalen utsätter en elev för trakasserier benämns det som diskriminering.

Sexuella trakasserier

Sexuella trakasserier är trakasserier som är av en sexuell natur.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering, kränker elevers värdighet.

Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras, inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och internet. Trakasserier och kränkande behandling kan t.ex. uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysiskt våld. Kränkningar kan även handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Mobbning

Mobbning är en form av kränkande behandling eller trakasserier. Det innebär när någon eller några medvetet och med avsikt upprepar en negativ handling där syftet är att tillfoga eller försök att tillfoga en annan person skada eller obehag.

Kartläggning och nulägesanalys

Vårens kartläggning, 2018, visade på följande riskfaktorer:

Enkätundersökningen, genomförd våren 2018, visar på att fler elever upplever en minskad trygghet och en minskad arbetsro i jämförelse mot året innan. Flera elever uppger att de ibland eller ofta, upplever att någon eller några elever bär sig dumt åt mot dem. Flera elever ser också att andra på skolan blir illa behandlade. Det finns några elever som upplever att de inte får tillräckligt med hjälp av vuxna i klassrumssituationerna.

Andelen elever som upplever att de har blivit kränkta på sociala medier eller själva kränkt någon har ökat ganska kraftigt under året.

Vi ser att 94 % av eleverna trivs mycket bra eller bra i skolan och att 98 % upplever att de har kompisar på skolan. Dessa siffror har hållit sig stabila under året.

Analys av insatser gjorda 2017

Likabehandlingsteamet och övrig personal på skolan har under året kontinuerligt arbetat med värdegrundsarbete, både på individ- och gruppnivå.

Det har funnits ett stort behov av ökat stöd från elevhälsan, vilken tyvärr har saknat kontinuitet. Vi har på skolan haft kurator och skolsköterska periodvis och de har vid flera tillfällen bytts ut under året. Elevhälsan har därför i princip varken deltagit i det främjande, förebyggande eller åtgärdande arbetet. Under vårterminen fanns det olika kuratorer, då de byttes ut under terminens gång. Under några veckor arbetade en kurator med samarbets- och gruppstärkande övningar i en specifik klass. Tyvärr kunde inte detta arbete fortsätta då kuratorn slutade och vi inte hade tillgång till någon ny. Under delar av höstterminen har det saknats tillgång till både kurator och skolsköterska på skolan. Vi är i stort behov av en fungerande elevhälsa som kan delta i det förebyggande, främjande och åtgärdande elevhälsoarbetet på skolan.

Skolan har haft ett projekt tillsammans med en sjukgymnast som handledde och arbetade i klasserna 4-6, för att skapa ett lugn och en bättre arbetsro i grupperna. Lärare och elever fick några handfasta tips för att själva använda i klassrummen. Det köptes in några anpassade möbler till skolan som delvis har förbättrat lugnet i klassrummen.

Vi har haft organiserade rastaktiviteter på förmiddagsrasterna. Lekmaterialet på skolan har utökats för att eleverna bättre ska kunna sysselsätta sig. Konflikterna på rasterna har minskat men vi har fortfarande konflikter mellan enskilda elever.

Likabehandlingsteamet arbetar tillsammans med undervisande lärare, aktivt med att informera eleverna om likabehandlingsplanen och värdegrund. Skolan har arbetat med olika gemenskapsdagar i tvärgrupper, åldersintegrerade grupper. Exempel på genomförda aktiviteter är halloweenfirande, ”rocka sockorna”, vattendag, sexornas vandring, pysseldagar och teknikdagar. Över lag har arbete mellan olika klasser och årskurser uppmuntrats och implementerats, något som varit uppskattat av eleverna.

Prioriterade mål att arbeta med är arbetsro, trygghet och arbete mot kränkningar. Skolan arbetar med detta kontinuerligt och årligen. Då vi ser att tryggheten och arbetsron har minskat under året, måste vi aktivt arbeta vidare med detta på skolan. Nolltolerans mot kränkningar är och ska vara en självklarhet.

Vi har under året startat ett trygghetsråd på skolan där likabehandlingsteamet har träffat representanter från klasserna. Vi har samtalat om och arbetat kring hur vi gemensamt kan bli en tryggare skola. Detta arbete behöver utvecklas och ske mer kontinuerligt under kommande år.

Arbete utifrån diskrimineringsgrunderna

Kön och könsöverskridande identitet

Vi ska tillämpa ett normkritiskt förhållningssätt i undervisningen och i arbetet med språkbruket. Genusarbete realiseras i praktiken genom att personalen har ett genusmedvetet förhållningssätt och tydliggör för eleverna att samma krav och förväntningar finns på och för alla. De arbetar också aktivt för att se till att ingen elev begränsas utifrån någon stereotyp roll.

Religion eller annan trosuppfattning samt etnisk tillhörighet

Pedagogerna tillämpar ett normkritiskt förhållningssätt i religionsundervisningen och alla vuxna i skolan ska på ett självklart sätt kunna förmedla allas lika värde.

Funktionsnedsättning

Pedagogerna ska tillämpa ett normkritiskt förhållningssätt i undervisningen samt kontinuerligt arbeta för att utveckla elevernas förmåga att möta och bemöta alla människor, utifrån behov och förmågor, och oavsett funktionsnedsättning. Skolaktiviteter ska utformas så att alla kan delta.

Sexuell läggning

Eleverna ska få lära sig om olika sexuella läggningar samt diskutera fördomar och stereotypa föreställningar om människor, baserat på sexuell läggning.

Alder

Pedagogerna ska tillämpa ett normkritiskt perspektiv i undervisningen, i aktiviteter mm. Personalen ska se till att det finns olika aktiviteter för social gemenskap och ingen ska få uteslutas eller särbehandlas baserat på sin ålder.

Främja – förebygga – åtgärda

Främjande arbete

- Syftar till att förstärka respekten för allas lika värde.
- Främjande arbete bedrivs utan förekommen anledning och riktas mot alla elever på skolan.
- Är en naturlig del i det dagliga arbetet.
- Omfattar alla diskrimineringsgrunderna.

Förebyggande arbete

- Syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.
- Omfattar områden som i en kartläggning av verksamheten identifieras som riskfaktorer

Åtgärdande arbete

- Så snart någon i verksamheten fått kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling ska omständigheterna kring detta skyndsamt utredas.
- Utifrån utredningen vidtas åtgärder i enlighet med skolans handlingsplan.

Alla på skolan har ett gemensamt ansvar för det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet. Aktiviteter planeras och följs upp kontinuerligt, genom samtal och gemensam planläggning. Såväl inom likabehandlingsteamet och personalgruppen som tillsammans med eleverna.

Så här arbetar vi främjande:

Utgångspunkten för vårt arbete är skolans värdegrund. Vi har alltid ett gott bemötande. Vi lyfter fram betydelsen av allas lika värde.

Konkreta aktiviteter är:

- Arbete utifrån diskrimineringsgrunderna.
- Gruppöverskridande likabehandlingsdagar, vi planerar att genomföra minst fyra stycken per läsår.
- Tydliga ordningsregler, samt klassrumsregler.
- Klassråd, elevråd, matråd och trygghetsråd.
- Schemalagd rasttillsyn, samt rastaktiviteter.

Så här arbetar vi förebyggande:

Läsåret inleds med att vårt likabehandlingsarbete presenteras. Likabehandlingsplanens innehåll förankras hos personal, elever och vårdnadshavare. Konsekvenser för de som inte lever upp till likabehandlingsplanens intentioner tydliggörs med hjälp av en konsekvenstrappa. (Bifogas som bilaga.)

Konkreta aktiviteter är:

- se till att den schemalagda rast- och utomhusverksamheten är väl fungerande, trygg och säker,
- se till att det finns vuxna med i omklädningsrummen,
- uppmuntra ett gott språkbruk,
- förebygga onödiga kösituationer,
- tydliga matsalsregler, exempelvis fasta platser, för att främja en lugn miljö och förebygga konflikter,
- elevrådet genomför trygghetsvandringar,
- kartlägga förekomsten av trakasserier och kränkande behandling,
- arbeta i klasserna med materialet ”Bråka smartare”

Så här arbetar vi åtgärdande:

- All personal reagerar och agerar vid situationer som strider mot skolans värdegrund.
- All personal stoppar trakasserier och annan kränkande behandling omedelbart, dokumenterar och anmäler till likabehandlingsteamet.
- Likabehandlingsteamet utreder i enlighet med skolans likabehandlingsplan.
- Individuella åtgärder sätts in utifrån utredda eller framkomna behov, tänkta att både åtgärda problemsituationer och främja lika möjligheter.
- Vid konflikthantering utgår alla vuxna på skolan ifrån ett gemensamt samtalsunderlag från materialet ”Bråka smartare”.

Likabehandlingsteamets medlemmar och arbete

Skolan har ett likabehandlingsteam som regelbundet träffas och går igenom den aktuella situationen på skolan. De arbetar såväl främjande och förebyggande som åtgärdande.

Skolkurator – *Tillfällig genom bemanning*

Maria Hallerup – *Sammanställande, Utredare(0768-885215)*

Viktoria Grönberg-Andersson - *Utredare(0703-489592)*

Handlingsplaner – rutiner vid akuta händelser

Likabehandlingsteamets incidentrapport

Vid händelser där hård ordväxling/dåligt språkbruk, hot, slagsmål, skadegörelse eller överträdelse mot skolans ordningsregler förekommer agerar personal genom direkt tillsägelse, samt ett allvarssamtal med berörda.

Likabehandlingsteamets incidentrapport ska därefter fyllas i. Originalen behålls av uppgiftslämnaren och en kopia lämnas till likabehandlingsteamets medlemmar samt rektor.

Handlingsplan vid trakasserier eller kränkande behandling

När det gäller trakasserier eller kränkande behandling ska medarbetaren som uppmärksammat eller uppmärksammas på problemet fylla i en incidentrapport som därefter lämnas till likabehandlingsteamet, samt rektor.

Likabehandlingsteamet har därefter i uppgift att utreda incidenten. I de fall det bedöms vara trakasserier eller kränkande behandling fyller de i sin tur i en ”Anmälan om kränkande behandling”.

- Likabehandlingsteamet utreder skyndsamt omständigheterna vidare.
- Berörda vårdnadshavare informeras så fort som möjligt av utredaren.
- En handlingsplan upprättas.
- Likabehandlingsteamets utredare ansvarar för samtal med inblandade elever och vårdnadshavare.
- Om trakasserier eller den kränkande behandlingen inte upphör efter dessa insatser anmäls situationen till EHT, genom kurator.

Handlingsplan då personal diskriminerar, trakasserar eller kränker elev

Rektor:

- har samtal med berörda parter
- informerar vårdnadshavare
- kontaktar personalavdelningen
- informerar facklig organisation
- beslutar om åtgärder

Kompetensutveckling

Aktuell information inom likabehandlingsområdet förmedlas till all personal genom rektor och/eller Likabehandlingsteamet. Likabehandlingsteamet ska erbjuda relevant kompetensutveckling.

Referenser

- Skolverkets allmänna råd 12:1274 Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.
- Skolverkets stödmaterial 14:1430 Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda.
- Skollagen 2010:800
- Diskrimineringslagen 2008:567
- Diskrimineringslagen (2016:828) 3 kap, Aktiva åtgärder.